

# შპს ლიდერ ბეტონი

ფინანსური ანგარიშგება

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული

საანგარიშგებო წლისათვის

## სარჩევი:

### ფინანსური ანგარიშგება

|                                                              |   |
|--------------------------------------------------------------|---|
| ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება.....                      | 3 |
| მოგება ან ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება..... | 4 |
| საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება.....              | 5 |
| ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება .....                 | 6 |

### ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები

|                                                                  |    |
|------------------------------------------------------------------|----|
| 1. ზოგადი ინფორმაცია .....                                       | 7  |
| 2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა.....             | 7  |
| 3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები ..... | 8  |
| 4. ძირითადი საშუალებები.....                                     | 15 |
| 5. მარაგები .....                                                | 16 |
| 6. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები .....                              | 16 |
| 7. ფული და ფულის ეკვივალენტები.....                              | 16 |
| 8. მიღებული სესხები .....                                        | 17 |
| 9. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები .....                           | 17 |
| 10. შემოსავლები .....                                            | 18 |
| 11. რეალიზებული პროდუქტის თვითღირებულება.....                    | 18 |
| 12. სხვა შემოსავლები .....                                       | 18 |
| 13. კომერციული ხარჯები.....                                      | 18 |
| 14. საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები .....                      | 19 |
| 15. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა.....               | 20 |
| 16. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან.....                      | 21 |
| 17. ბალანსის შემდგომი მოვლენები .....                            | 22 |

**შპს ლიდერ ბეტონი**

**ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება**

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ლარში)

|                                      | 2018             | 2017             |
|--------------------------------------|------------------|------------------|
| <b>აქტივები</b>                      |                  |                  |
| <b>გრძელვადიანი აქტივები</b>         |                  |                  |
| ძირითადი საშუალებები                 | 499229           | 476824           |
| სხვა აქტივები                        | 95291            | 95291            |
|                                      | <b>594520</b>    | <b>572115</b>    |
| <b>მოკლევადიანი აქტივები</b>         |                  |                  |
| მარაგები                             | 1192253          | 826979           |
| სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები           | 5155918          | 3957842          |
| ფული და ფულის ეკვივალენტები          | 261228           | 52866            |
| სხვა მიმდინარე აქტივები              | 10529            | 283698           |
|                                      | <b>6619928</b>   | <b>5121385</b>   |
| <b>სულ აქტივები</b>                  | <b>7 214 448</b> | <b>5 693 500</b> |
| <b>კაპიტალი და ვალდებულებები</b>     |                  |                  |
| <b>კაპიტალი</b>                      |                  |                  |
| საწესდებო კაპიტალი                   | 155 606          | 155 606          |
| <b>გრძელვადიანი ვალდებულებები</b>    |                  |                  |
| მიღებული სესხები                     | 952 374          | 1 443 035        |
| <b>მოკლევადიანი ვალდებულებები</b>    |                  |                  |
| მიღებული სესხები                     | 0,00             | 0,00             |
| სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები        | 832 509          | 816 967          |
|                                      | <b>832 509</b>   | <b>816 967</b>   |
| <b>სულ კაპიტალი და ვალდებულებები</b> | <b>7 214 448</b> | <b>5 693 500</b> |

ფინანსური ანგარიშგება ხელმძღვანელობის მხრიდან დამტკიცებული და ავტორიზებულია 2019 წლის 26 სექტემბერს შემდეგი პირების მიერ:

დირექტორი

\_\_\_\_\_

ა.მიქელაძე

მთავარი ბუღალტერი

\_\_\_\_\_

ო.დარჩიძე

**შპს ლიდერ ბეტონი**

**მოგება ან ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება**

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის  
(ლარში)

|                                                      | <b>2018</b>      |
|------------------------------------------------------|------------------|
| შემოსავალი                                           | 18 102 327       |
| რეალიზებული პროდუქტის თვითღირებულება                 | (11 874 402)     |
| <b>საერთო მოგება</b>                                 | <b>6 227 925</b> |
| სხვა შემოსავალი                                      | 12298            |
| ცვეთა და ამორტიზაცია                                 | (414427)         |
| საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები                    | (732530)         |
| სხვა ხარჯები                                         | (1979761)        |
| საპროცენტო ხარჯები, ნეტო                             | (94057)          |
| საკურსო სხვაობით გამოწვეული მოგება<br>(ზარალი), ნეტო | (2275)           |
| <b>საოპერაციო მოგება</b>                             | <b>3 017 173</b> |

შპს ლიდერ ბეტონი

საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ლარში)

|                                                    | საწესდებო<br>კაპიტალი | დაუფარავი ზარალი | სულ<br>კაპიტალი |
|----------------------------------------------------|-----------------------|------------------|-----------------|
| 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის                         | 155606                | 3277822          | 3433428         |
| მფლობელების შემონატანი<br>საწესდებო კაპიტალის ზრდა | 0                     | -                | 0               |
| 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის                         | 155606                | 4991252          | 5146858         |

9-25 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

შპს ლიდერ ბეტონი

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ლარში)

|                                                                         | 2018              |
|-------------------------------------------------------------------------|-------------------|
| <b>ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან:</b>                        |                   |
| მოგება დაბეგვრამდე                                                      | 3 017 173         |
| <b>კორექტირებები:</b>                                                   |                   |
| ცვეთა და ამორტიზაცია                                                    | (414427)          |
| საპროცენტო ხარჯი                                                        | (94057)           |
| საკურსო სხვაობით გამოწვეული ზარალი (მოგება), ნეტო                       | (2275)            |
| <b>ცვლილება სამუშაო კაპიტალში:</b>                                      |                   |
| სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების ზრდა                                        | (1198076)         |
| მარაგების ზრდა                                                          | (365274)          |
| სავაჭრო და სხვა ვალდებულებების ზრდა                                     | (192482)          |
| გადახდილი პროცენტი                                                      | (94057)           |
| <b>საოპერაციო საქმიანობიდან შემოსული წმინდა ფულადი სახსრები</b>         | <b>22562618</b>   |
| <b>ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან:</b>                      |                   |
| ძირითადი საშუალებების შესყიდვა                                          | (436965)          |
| ძირითადი საშუალებების გაყიდვა                                           | (108682)          |
| არამატერიალური აქტივების შესყიდვა                                       | 0                 |
| <b>ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან</b>                          |                   |
| საწესდებო კაპიტალის ზრდა                                                | 0                 |
| მიღებული სესხების ზრდა                                                  | 0                 |
| მიღებული სესხების დაფარვა                                               | (490661)          |
| <b>ფინანსური საქმიანობიდან შემოსული (გასული) წმინდა ფულადი ნაკადები</b> | <b>(22370217)</b> |
| <b>ფულისა და ფულის ეკვივალენტების ზრდა</b>                              | <b>208362</b>     |
| <b>ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის დასაწყისში</b>                      | <b>52866</b>      |
| გაცვლითი კურსის ცვლილების ეფექტი ფულისა და ფულის ეკვივალენტებში         | (2275)            |
| <b>ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის ბოლოს</b>                           | <b>261228</b>     |

9-25 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

## შპს ლიდერ ბეტონი

### ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო  
წლისათვის (ლარში)

#### 1. ზოგადი ინფორმაცია

შპს ლიდერ ბეტონი(ყოფ.ბათუმის საწარმოო კომბინატი) დაარსდა 1998 წელს საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

კომპანიის ძირითადი საქმიანობაა სხვადასხვა მარკის სასაქონლო ბეტონის წარმოება.

კომპანიის ყოველდღიური მართვა ხორციელდება პარტნიორების გადაწყვეტილებით დანიშნული დირექტორის მიერ.

კომპანიის იურიდიული მისამართია: ქ.ბათუმი ოპიზრების ქ.N89.

2017 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის წილის მფლობელები არიან:

|                 | 2018 | 2017 |
|-----------------|------|------|
| ანზორ მიქელაძე  | 66%  | 66%  |
| დავით მიქელაძე  | 17%  | 17%  |
| ირაკლი მიქელაძე | 17%  | 17%  |
|                 | 100% | 100% |

#### 2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა

##### მომზადების საფუძველი

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების კომიტეტის (ბასსკ) მიერ გამოშვებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების, ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების და ინტერპრეტაციების (მთლიანად ფასს-ების) შესაბამისად.

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულების საფუძველზე.

ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ქართულ ლარში (ლარი), რომელიც ასევე არის კომპანიის ფუნქციური ვალუტა. ფინანსური ანგარიშგების თანხა წარმოდგენილია დამრგვალების გარეშე, თუ სხვა რამ არ არის მითითებული. კომპანიის საანგარიშგებო პერიოდი მოიცავს კალენდარულ წელს 1 იანვრიდან 31 დეკემბრამდე.

ფინანსური ანგარიშგების ფასს-ების შესაბამისად მომზადდება ითხოვს გარკვეული შეფასებებისა და გადაწყვეტილებების გაკეთებას. ის ასევე მოითხოვს კომპანიის ხელმძღვანელობისგან, რომ მსჯელობის საფუძველზე ჩამოაყალიბოს და მიიღოს ყველაზე გონივრული სააღრიცხვო შეფასებები.

##### საქმიანობის უწყვეტობა

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია საქმიანობის უწყვეტობის საფუძველზე იმ დაშვებით, რომ კომპანია განაგრძობს ფუნქციონირებას პროგნოზირებად მომავალში. ხელმძღვანელობასა და დამფუძნებლებს სურვილი აქვთ, განავითარონ საქმიანობა საქართველოში. ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ უწყვეტობის პრინციპის გამოყენება შესაფერისია კომპანიისათვის.

##### ახალი ფასს-ების მიღება

ა) 2018 წლის 1 იანვრის შემდეგ ძალაში მყოფი ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები, და შესწორებები:

არც ერთ ახალ სტანდარტს, ინტერპრეტაციას ან შესწორებას, რომელიც ეფექტურია 2018 წლის 1 იანვრიდან არ ჰქონია კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე მნიშვნელოვანი ზეგავლენა.

## **2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)**

**ბ) ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და შესწორებები, რომლებიც გამოიცა მაგრამ ჯერ არ არის ძალაში შესული:**

ახალ სტანდარტებს, ინტერპრეტაციებსა და ცვლილებებს, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში შესული და კომპანიას არ დაუწერგავს ნაადრევად ფინანსურ ანგარიშგებაში ექნებათ ან შეიძლება ჰქონდეთ გავლენა კომპანიის მომავალ ფინანსურ ანგარიშგებებზე:

**ფასს 15 შემოსავალი კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან.**

2014 წლის მაისში გამოიცა ფასს 15, რომელიც მეწარმე პირებს კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან მიღებული შემოსავლების აღრიცხვის ერთიან, სრულ მოდელს სთავაზობს. ძალაში შესვლის შემდეგ ფასს 15 ჩაანაცვლებს შემოსავლის აღიარების არსებულ პრინციპს, მათ შორის ბასს 18 - შემოსავლები, ბასს 11 - სამშენებლო კონტრაქტები და მათთან დაკავშირებულ ინტერპრეტაციებს.

ფასს 15-ის ამოსავალი პრინციპი იმაში მდგომარეობს, რომ პირმა შემოსავალი ისე უნდა აღიაროს, რომ ამით ასახოს კლიენტებისათვის ნაკისრი საქონლისა თუ მომსახურების გადაცემა ისეთი თანხით, რომელიც ასახავს ანაზღაურებას, რის მიღებასაც პირი ვარაუდობს ამ საქონლისა და მომსახურების სანაცვლოდ. კერძოდ, სტანდარტი გთავაზობს ერთ, პრინციპებზე დაფუძნებულ, ხუთეტაპიან მოდელს, რომელიც კლიენტებთან გაფორმებულ ყველა კონტრაქტზე ვრცელდება:

- ☐ კლიენტთან კონტრაქტის იდენტიფიცირება;
- ☐ საკონტრაქტო ვალდებულებების დადგენა;
- ☐ ტრანზაქციის ფასის განსაზღვრა;
- ☐ ტრანზაქციის ფასის მიკუთვნება საკონტრაქტო ვალდებულებასთან;
- ☐ შემოსავლის აღიარება, როდესაც (ან თუ) პირი საკონტრაქტო ვალდებულებას შეასრულებს.

ფასს 15-ის მიხედვით, საწარმო შემოსავალს აღიარებს საკონტრაქტო ვალდებულების შესრულებისას, ანუ მაშინ, როდესაც შესაბამის ვალდებულებასთან დაკავშირებულ საქონელსა თუ მომსახურებაზე “კონტროლი” კლიენტს გადაეცემა. უფრო დირექტიული ხასიათის ინსტრუქცია დამატა ისეთ თემებს, როგორებიცაა, მაგალითად, შემოსავლის აღიარების მომენტი, ცვლადი ანაზღაურების აღრიცხვა, კონტრაქტის შესრულებისა და მიღების ხარჯები და სხვა მსგავსი ასპექტები. ასევე შემოდიხ შემოსავლის განმარტების ახალი მოთხოვნები.

სტანდარტი სავალდებულოდ ძალაში შედის 2018 წლის 1 იანვარს. დასაშვებია მისი ვადამდე ადრე გამოყენებაც. ფასს 15-ის გამოყენების შერჩეული მიდგომის გათვალისწინებით, სტანდარტზე გადასვლისას შესაძლებელია, სხვადასხვა მოთხოვნა ანგარიშგების მომზადებისას ერთდროულად კი არ იქნეს გათვალისწინებული, არამედ სხვადასხვა დროს.

## **ფასს 9 ფინანსური ინსტრუმენტები**

ფასს 9 ახალ მოთხოვნებს აწესებს ფინანსური აქტივების აღიარების, კლასიფიკაციისა და გაზომვის თვალსაზრისით. 2014 წლის ივლისში ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭომ გამოაქვეყნა ფასს 9-ის საბოლოო ვერსია. ის ჩაანაცვლებს ბასს 39-ს, რომელიც უკავშირდება ფინანსური ინსტრუქციების კლასიფიკაციას და გაზომვას.

ფასს 9 იწარჩუნებს, მაგრამ ამარტივებს შერეულ გაზომვის მოდელს და აწესებს სამ ძირითად გაზომვის კატეგორიას ფინანსური აქტივებისთვის: ამორტიზირებადი ღირებულება, რეალური ღირებულება სხვა სრულ შემოსავალში და რეალური ღირებულება მოგებასა და ზარალში.

ფინანსური აქტივების კლასიფიცირება დამოკიდებულია კომპანიის ბიზნეს-მოდელსა და ფინანსური აქტივების საკონტრაქტო ფულადი სახსრების მოძრაობის მახასიათებლებზე. ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში იზომება რეალური ღირებულებით მოგებასა და ზარალში. გარდა ამისა, ფასს 9-ის მიხედვით, პირს შეუძლია შეუქცევადად წარმოადგინოს კაპიტალში ინვესტიციის სამართლიანი ღირებულების რეტროსპექტიული ცვლილებები სხვა სრულ შემოსავალში. ფასს 9-ში შემოტანილია ფინანსური აქტივების გაუფასურების გაზომვის “მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის” მოდელი, რაც ბასს 39-ის საკრედიტო დანაკარგის მოდელის საპირისპიროა. ფინანსური ვალდებულებები ბასს 39-ის მიხედვით კლასიფიცირდება და იზომება, გარდა საკრედიტო რისკის ცვლილების აღიარების სხვა სრულ შემოსავალში, რომელიც უკავშირდება იმ ვალდებულებებს, რომელიც აისახება რეალური ღირებულებით მოგებასა და

---

**2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)**

ზარალში.

ფასს 9-ში შემოტანილია ჰეჯირების აღრიცხვის ახალი მოდელი, რომელიც უკეთესად შეესაბამება ფინანსური და არაფინანსური რისკის ზემოქმედების ჰეჯირებისას კომპანიის რისკის მართვის ზომების ხასიათს. ფასს 9 ფონდს სთავაზობს უფრო მოქნილ მიდგომას ჰეჯირების აღრიცხვის ტრანზაქციების ტიპებთან მიმართებაში. კერძოდ, გაფართოებულია იმ ინსტრუმენტების სახეობათა რიგი, რომლებიც კლასიფიცირდება ჰეჯირების ინსტრუმენტებად. გარდა ამისა, ეფექტურობის ტესტი გაუქმდა და ჩანაცვლდა “ეკონომიკური ურთიერთობის” პრინციპით. ასევე, აღარ არის საჭირო ჰეჯირების ეფექტურობის რეტროსპექტიული შეფასება. გაზრდილია მოთხოვნები კომპანიის რისკის მართვის ღონისძიებებთან დაკავშირებულ ახსნა-განმარტებით შენიშვნებზე. სტანდარტი ძალაში შედის 2018 წლის 1 იანვრიდან, თუმცა დასაშვებია მისი ვადამდე ადრე დანერგვაც.

**ფასს 16 იჯარა**

ფასს 16 იჯარა ჩაანაცვლებს არსებული იჯარის აღრიცხვის შემდეგ მეთოდურ მითითებებს: ბასს 17 -ლიზინგი, IFRIC 4 - განვსაზღვროთ შეიცავს თუ არა ხელშეკრულება იჯარას, SIC-15 საოპერაციო იჯარა - სტიმულირება და SIC-27 გარიგების შინაარსის შეფასება, რომელიც შეიცავს იჯარის სამართლებრივ ფორმას. იგი აუქმებს მოიჯარეთათვის არსებულ დღევანდელ ორმაგ სააღრიცხვო პრინციპს, რომელიც განასხვავებს ბალანსზე აღრიცხულ ფინანსურ ლიზინგს და ბალანსზე აღრიცხვავ საოპერაციო ლიზინგს. სანაცვლოდ, რჩება ერთი ბალანსზე აღრიცხვის მოდელი, რომელიც ჰგავს დღევანდელ ფინანსური ლიზინგის აღრიცხვის პრინციპს. იჯარით გამცემის აღრიცხვის პრინციპები არსებული პრაქტიკის შესაბამისი რჩება - ე.ი. იჯარით გამცემი განაგრძობს ლიზინგის კლასიფიკაციას ფინანსურ და საოპერაციო იჯარებად.

ფასს 16 მოქმედებს ყოველწლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის, რომელიც იწყება 2019 წლის 1 იანვარს ან ამ თარიღის შემდეგ. მისი ვადაზე ადრე მიღება დაშვებულია, თუ ამავდროულად მიღებული იქნება ფასს 15 შემოსავალი მომხმარებელთან არსებული კონტრაქტიდან.

კომპანიამ შეაფასა და თვლის რომ ახალი სტანდარტები, ფასს 15 და ფასს 9 მომავალში არ მოახდენს მნიშვნელოვან გავლენას კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე. კომპანია ფასს 16-ის გავლენის შეფასების პროცესშია, რადგან მან შეიძლება მოახდინოს მნიშვნელოვანი გავლენა კომპანიის მომავალ ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

**ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა**

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას გამოყენებული მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა მოცემულია ქვემოთ. აღნიშნული პოლიტიკა თანმიმდევრულადაა გამოყენებული ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ სრულ ინფორმაციაზე, თუ ეს სხვაგვარად არაა აღნიშნული.

**ფინანსური ინსტრუმენტები**

**ფინანსური აქტივები**

კომპანია განსაზღვრავს მისი ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას თავდაპირველი აღიარებისას ქვემოთ განმარტებული ჯგუფების მიხედვით, იმ მიზნით რომლის მიხედვითაც მოხდა აქტივის შეძენა. კომპანია არ ფლობს დაფარვის ვადამდე ფლობილ ინვესტიციებს, გასაყიდად არსებულ ან რეალური ღირებულებით აღრიცხულ ფინანსურ აქტივებს მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

**სესხები და მოთხოვნები**

სესხები და მოთხოვნები წარმოადგენენ არაწარმოებულ ფინანსურ აქტივებს ფიქსირებული ან განსაზღვრადი გადასახდელებით, რომელთა ფასი არ არის კოტირებული აქტიურ ბაზრებზე. მათი თავდაპირველი აღიარება ხდება რეალური ღირებულებით იმ ტრანზაქციის დანახარჯების ჩათვლით, რომელიც პირდაპირაა დაკავშირებული მის შეძენასა ან გაცემასთან, ხოლო შემდგომ აღიარებულია გაუფასურების რეზერვით შემცირებული ამორტიზებადი ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

კომპანიის სესხები და მოთხოვნები მოიცავს სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებსა და ფულისა და ფულის ექვივალენტებს. ფულისა და ფულის ექვივალენტები მოიცავს ნაღდ ფულს, საბანკო დეპოზიტებზე არსებულ შეუზღუდავ ფულს სამ თვეზე ნაკლები ვადით.

## **2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)**

### **სავაჭრო მოთხოვნები**

სავაჭრო მოთხოვნები არის მომხმარებლებისაგან მისაღები თანხები წარმოშობილი მომსახურების გაწევის და პროდუქციის მიყიდვის შედეგად. თუ სავაჭრო მოთხოვნის დაბრუნება მოსალოდნელია ერთ საანგარიშგებო პერიოდში ან უფრო ნაკლებში (ან ბიზნესის ნორმალურ საოპერაციო ციკლში თუ გრძელდება), ის კლასიფიცირდება როგორც მოკლევადიანი აქტივი, წინააღმდეგ შემთხვევაში წარდება გრძელვადიან აქტივებში.

### **ფინანსური აქტივების გაუფასურება**

კომპანია ყოველი საანგარიშგებო თარიღისათვის აფასებს, არსებობს თუ არა ფინანსური აქტივების ჯგუფის გაუფასურების ობიექტური ნიშნები. თუ არსებობს გაუფასურების ზარალის წარმოშობის ობიექტური საფუძველი, ზარალის თანხა აღირიცხება, როგორც სხვაობა აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის (გარდა მომავალში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისა, რომელსაც ჯერ ადგილი არ ჰქონია). აქტივის საბალანსო ღირებულება მცირდება გაუფასურების რეზერვის ანგარიშის მეშვეობით და დანაკარგის თანხის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში.

ფინანსური გაუფასურება გამოითვლება აქტივების რისკებთან დამოკიდებულების ანალიზის საფუძველზე და ასახავს ოდენობას, რომელიც ხელმძღვანელობის მოსაზრებით საკმარისია გაუფასურებასთან დაკავშირებული დანაკარგების გადასაფარად. ფინანსური აქტივები რომელთა ინდივიდუალური გაუფასურების შეფასებამ არ გამოავლინა, დამატებით, კოლექტიურადაც ფასდება გაუფასურების დასადგენად და იმის გარსაკვევად, თუ რამდენად მნიშვნელოვან გავლენას მოახდენს ეს კომპანიაზე. ამ ანალიზის საფუძველზე იქმნება რეზერვები. ფინანსური აქტივების გაუფასურებაზე კოლექტიურად შესაფასებლად მათი დაჯგუფება ხდება საკრედიტო რისკებისადმი მსგავსი მახასიათებლების მიხედვით.

თუ მომდევნო პერიოდში გაუფასურების ზარალი შემცირდება და ეს შემცირება შეიძლება ობიექტურად უკავშირდებოდეს გაუფასურების აღიარების შემდეგ დამდგარ გარემოებას (მაგალითად დებიტორის საკრედიტო რეიტინგის გაუმჯობესება), უკვე აღიარებული გაუფასურების ზარალი შებრუნდება მოგებაში ან ზარალში ასახვის მეშვეობით პირდაპირ ან შესაბამისი გაუფასურების რეზერვის კორექტირებით.

### **ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა**

კომპანია წყვეტს ფინანსური აქტივის აღიარებას მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც: (ა) ფინანსური აქტივიდან მისაღები ფულადი სახსრების მიღების საკონტრაქტო უფლებებს ვადა გასდის; ან (ბ) იგი გადასცემს ფინანსურ აქტივთან დაკავშირებული ფულადი ნაკადების მიღების უფლებას, ან შედის ისეთ გარიგებაში, როდესაც: (i) აქტივის გასვლასთან ერთად ხდება ყველა არსებითი რისკისა და სარგებლის კომპანიიდან გასვლა; ან (ii) კომპანია არ გადასცემს აქტივის ფლობასთან დაკავშირებულ არსებით რისკსა და სარგებელს, მაგრამ ასევე არ ინარჩუნებს კონტროლს ამ აქტივზე. კონტროლის შენარჩუნება ხდება, თუ კონტრაგენტს არ აქვს უფლება, გაყიდოს აქტივი მესამე მხარეზე, გაყიდვასთან დაკავშირებული დამატებითი შეზღუდვების გათვალისწინების გარეშე.

### **ფინანსური ვალდებულებები**

ფინანსური ვალდებულებები ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილია მიღებული სესხების და სავაჭრო და სხვა ვალდებულებების სახით. ფინანსური ვალდებულებები თავდაპირველად შეფასებულია რეალური ღირებულებით, განეიტებული ტრანზაქციების ხარჯებით. ფინანსური ვალდებულებები შემგომ აღიარდება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო მეთოდის მიხედვით.

ეფექტური საპროცენტო მეთოდი წარმოადგენს ფინანსური ვალდებულების ამორტიზებული ღირებულების გამოთვლისა და ასევე საპროცენტო ხარჯის შესაბამის პერიოდზე განაწილებისათვის გამოყენებულ მეთოდს. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომელიც ზუსტად ახდენს მომავალი ფულადი გადახდების დისკონტირებას ფინანსური ვალდებულების მოსალოდნელი პერიოდის განმავლობაში, ან (სადაც საჭიროა) მოკლევადიანი პერიოდის განმავლობაში, საწყისი აღიარების წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე.

## შპს ლიდერ ბეტონი

### ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშგებო  
წლისათვის (ლარში)

## 2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

### ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

კომპანია ფინანსური ვალდებულებების აღიარებას წყვეტს მაშინ, როდესაც ვალდებულება სრულდება, უქმდება, ან გასდის ვადა. სადაც არსებული ფინანსური ვალდებულება ენაცვლება მეორეს იმავე მსესხებლის მიმართ მნიშვნელოვნად განსხვავებული პირობებით, ან არსებული ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ცვლილება ან მოდიფიკაცია ითვლება თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტად და ახალი ვალდებულების აღიარებად. ხოლო სხვაობა საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ, ან გადასახდელ ანაზღაურებას შორის აისახება მოგებასა და ზარალში.

### ურთიერთგადახურვა

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ერთმანეთში გადაიხურება და ფინანსურ ანგარიშგებებში წარდება ნეტო თანხა, მხოლოდ მაშინ, როდესაც არსებობს შესაბამისი იურიდიული უფლება და სურვილი აღნიშნული არსებითი თანხების ურთიერთგადახურვისთვის.

### რეალური ღირებულებით შეფასება

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ზოგიერთი აქტივისა და ვალდებულებისთვის მოითხოვება რეალური ღირებულებით შეფასება და განმარტება. ფინანსური და არაფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალური ღირებულებით შეფასებისათვის კომპანია იყენებს ხელმისაწვდომ საბაზრო მონაცემებს. ხარჯები, რომლებიც გამოიყენება რეალური ღირებულების შეფასებისთვის, კლასიფიცირდება სხვადასხვა დონეზე, იმის მიხედვით თუ რამდენად შესაძლებელია ხარჯები არის გამოყენებული შეფასების მეთოდის განსაზღვრისთვის (რეალური ღირებულების იერარქია):

- ☐ დონე 1: აქტიურ ბაზარზე იდენტური ერთეულის კოტირებული ფასები (არაკორექტირებული)
- ☐ დონე 2: პირველ დონეში შემავალი კოტირებული ფასისგან განსხვავებული სხვა ინფორმაცია, რომელიც არის დაკვირვებადი პირდაპირ ან არაპირდაპირ
- ☐ დონე 3: ინფორმაცია, რომელიც არ არის დაკვირვებადი აქტიურ ბაზარზე

რეალური ღირებულების კლასიფიკაცია დონეებად დამოკიდებულია გამოყენებული ინფორმაციის დონეზე და რეალური ღირებულების გაანგარიშებაში მის მნიშვნელობაზე. დონეებს შორის გადატანა აისახება იმ პერიოდში, როდესაც ადგილი აქვს ასეთ მოვლენას.

### ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში

უცხოურ ვალუტაში ასახული მონეტარული აქტივები და ვალდებულებები გადაიანგარიშება კომპანიის სამუშაო ვალუტაში, საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი ვალუტის გაცვლის ოფიციალური კურსის შესაბამისად. კონვერტაციის დროს წარმოშობილი კურსთაშორის სხვაობები აისახება მოგებისა ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში. წლის ბოლოს კონვერტაცია არ ეხება არაფულად აქტივებს.

2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი უცხოურ ვალუტაში არსებული ნაშთების კონვერტაციისთვის გამოყენებული გაცვლითი კურსი იყო შემდეგი:

|                                  | აშშ დოლარი | ევრო   |
|----------------------------------|------------|--------|
| კურსი 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის | 2.5922     | 3.1044 |
| კურსი 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის | 2.6727     | 3.0597 |

### ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებების საწყისი აღიარება ხდება თვითღირებულებით. თვითღირებულების კომპონენტები მოიცავს შეძენის ფასს და უშუალოდ დაკავშირებულ დანახარჯებს, რომელიც აუცილებელია აქტივის სამუშაო მდგომარეობაში მოსაყვანად, ასევე დემონტაჟისა და მოხსნის ხარჯების მიმდინარე ღირებულებას, რომლებიც მომავალში გაიწევა.

შემდგომი დანახარჯები ჩაირთვება აქტივის საბალანსო ღირებულებაში ან აღიარდება, როგორც დამოუკიდებელი აქტივი, მხოლოდ მაშინ, როდესაც შესაძლებელია აღნიშნული ტიპის დანახარჯისგან მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღება და შესაძლებელია ღირებულების

## 2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

საიმედოდ განსაზღვრა. შეცვლილი კომპონენტის საბალანსო ღირებულება ჩამოიწერება. ყველა სახის სხვა დანახარჯი, რომელიც დაკავშირებულია მიმდინარე ტიპის რემონტებთან, აღიარდება როგორც ხარჯი გაწევის პერიოდში.

ცვეთა ერიცხება აღნიშნულ აქტივთა ჯგუფს, მთლიანად მათი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. კომპანია იყენებს ცვეთის წრფივი დარიცხვის მეთოდს ძირითადი საშუალებების ყველა ჯგუფისათვის.

### ჯგუფი

### სასარგებლო მომსახურების ვადები (წლები)

მანქანა დანადგარები

5-15

საოფისე ინვენტარი

5-15

სხვა

5-10

სასარგებლო მომსახურების ვადა და სალიკვიდაციო ღირებულება მიმოხილვა და საჭიროების შემთხვევაში კორექტირდება ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. იჯარით აღებული ქონების კეთილმოწყობა იცვითება იჯარის ხელშეკრულების პირობების შესაბამისად.

### არამატერიალური აქტივები

კომპანიის საკუთრებაში არსებულ ყველა არამატერიალური აქტივისთვის განსაზღვრულია სასარგებლო მომსახურების ვადა. არამატერიალური აქტივები მოიცავს კომპიუტერულ პროგრამებს. არამატერიალური აქტივებზე ცვეთის დარიცხვა ხდება წრფივი მეთოდით და განსაზღვრული სასარგებლო მომსახურების ვადაა 10 წელი.

### მარაგები

მარაგების საწყისი აღიარება ხდება თვითღირებულებით და შემდგომი აღრიცხვა თვითღირებულებასა და ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. თვითღირებულება მოიცავს ყველა შემენის ხარჯსა და ხარჯებს რომლებიც დაკავშირებულია მარაგების ტრანსპორტირებასა და დასაწყობებასთან. მარაგების თვითღირებულება გამოითვლება საშუალო შეწონილი მეთოდით.

ყოველ საანგარიშო პერიოდში ხდება მარაგების შეფასება გაუფასურებაზე. თუ აღმოჩნდა, რომ მარაგები გაუფასურებულია, საბალანსო ღირებულება მცირდება გაყიდვის ფასს მინუს გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯების ღირებულებამდე. გაუფასურების ზარალი დაუყოვნებლივ აღიარდება მოგებას ან ზარალში.

### არაფინანსური აქტივების გაუფასურება გარდა მარაგებისა.

ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოს კომპანია მიმოხილავს მატერიალური და არამატერიალური აქტივების საბალანსო ღირებულებებს, რომ განსაზღვროს, არსებობს თუ არა ამ აქტივების გაუფასურების ნიშნები. ასეთი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში, გაუფასურებაზე იტესტება აქტივის (ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის, რომელსაც ეს აქტივი მიეკუთვნება) საბალანსო ღირებულება. გაუფასურების ზარალი მოგება ზარალში აღიარდება იმ მოცულობით, რა მოცულობითაც აქტივის საბალანსო ღირებულება აღემატება მის ანაზღაურებად ღირებულებას.

ანაზღაურებადი ღირებულება არის გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ რეალურ ღირებულებასა და გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი. გამოყენების ღირებულების შესაფასებლად სავარაუდო მომავალი ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებამდე დისკონტირება ხდება დასაბეგრი დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების არსებულ საბაზრო შეფასებებს და აქტივისთვის დამახასიათებელ რისკებს, რომლისთვისაც არ დაკორექტირებულა სამომავლოდ პროგნოზირებული ფულადი ნაკადები.

თუ აქტივის (ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის) ანაზღაურებადი ღირებულება შეფასებულია, როგორც მის საბალანსო ღირებულებაზე ნაკლები, მაშინ აქტივის (ან ფულადი

## **2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)**

სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის) საბალანსო ღირებულება მცირდება მის ანაზღაურებად ღირებულებამდე. გაუფასურების ზარალის აღიარება ხდება დაუყოვნებლივ მოგებაში ან ზარალში.

თუ გაუფასურების ზარალი შემდგომში შებრუნდება, აქტივის (ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის) საბალანსო ღირებულება გაიზრდება და შეადგენს მისი ანაზღაურებადი ღირებულების გადასინჯულ ოდენობას, მაგრამ ისე, რომ გაზრდილი საბალანსო ღირებულება არ აღემატებოდეს იმ საბალანსო ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრებოდა, წინა წლებში აქტივზე (ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულზე) გაუფასურების ზარალი რომ არ ყოფილიყო აღიარებული. გაუფასურების ზარალის შებრუნების აღიარება ხდება დაუყოვნებლივ მოგებაში ან ზარალში.

### **დაბეგვრა**

მოგების გადასახადის ხარჯი წარმოადგენს პერიოდის მოგების მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულებების ჯამს. მიმდინარე გადასახადელი გადასახადი დაფუძნებულია დასაბეგრ მოგებაზე. დასაბეგრი მოგება განსხვავდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი მოგებისგან, რადგან არ მოიცავს იმ შემოსავლებს და ხარჯების, რომლებიც არ იბეგრება ან არ გამოიქვითება მიმდინარე პერიოდში. კომპანიის მიმდინარე გადასახადის ვალდებულება გამოითვლება გადასახადის იმ განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც მოქმედებდა ან ამოქმედდა საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

საქართველოს საგადასახადო სისტემის სპეციფიკურობის გათვალისწინებით, საანგარიშგებო პერიოდისთვის, საქართველოში რეგისტრირებული კომპანიებისთვის აქტივებს და ვალდებულებების საბალანსო და საგადასახადო ღირებულებებს შორის არ არსებობს სხვაობები, რომელმაც შეიძლება გამოიწვიოს გადავადებული საგადასახადო აქტივების ან ვალდებულებების აღიარება.

გადასახადები, გარდა მოგების გადასახადისა, აღიარდება როდესაც მოხდება ვალდებულებებთან დაკავშირებული მოვლენები. ვალდებულებებთან დაკავშირებული მოვლენები წარმოადგენენ მოვლენებს, რომლებიც წარმოშობენ გადასახადის გადახდის ვალდებულებას. გადასახადები გაანგარიშებულია საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. წინასწარ გადახდილი გადასახადები აღიარებულია როგორც აქტივები.

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის თანახმად, კომპანიამ გადასახადები უნდა გადაიხადოს ერთიანი სახაზინო კოდიტ. შედეგად კომპანია წარადგენს საგადასახადო აქტივებსა და ვალდებულებებს ნეტო საფუძველზე, როგორც საგადასახადო აქტივი ან ვალდებულება.

### **საქონლის რეალიზაციიდან მიღებული შემოსავლები**

საქონლის გაყიდვის შედეგად მიღებული შემოსავლის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც კომპანია მყიდველს გადასცემს საქონლის საკუთრებასთან დაკავშირებულ ყველა მნიშვნელოვან რისკსა და სარგებელს, შესაძლებელია შემოსავლის საიმედოდ შეფასება და ასევე, შესაძლებელია მოცემულ ოპერაციასთან დაკავშირებული უკვე გაღებული ან მომავალში გასაწევი ხარჯების საიმედოდ შეფასება.

### **მიღებული ფასდაკლებები**

კომპანია მისი საქმიანობის პროცესში იღებს შემდეგ ფასდაკლებებს:

მომწოდებლებისგან მიღებული სავაჭრო ფასდაკლებები რომლებიც დამოკიდებულია შეძენის ან გაყიდვის სხვადასხვა პირობაზე. ასეთი ფასდაკლებები ამცირებს მარაგების თვითღირებულებას ან პირდაპირ რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულებას.

ფასდაკლებები რომლებიც დაკავშირებულია სავაჭრო ვალდებულებების გადახდის პირობებზე. ასეთი ფასდაკლებები აღიარდება მოგებასა და ხარალში ან სხვა სრულ შემოსავალში როგორც სხვა საოპერაციო შემოსავალი.

### **მომსახურების გაწევიდან მიღებული შემოსავალი**

თუ შესაძლებელია მომსახურების გაწევის შედეგების საიმედოდ განსაზღვრა, მასთან დაკავშირებული ამონაგების აღიარება ხდება საანგარიშო პერიოდის ბოლოს, მომსახურების

---

**2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)**

ხელშეკრულების შესრულების სტადიის მიხედვით. მომსახურების მიწოდების შედეგების საიმედოდ შეფასება მაშინ არის შესაძლებელი, თუ დაკმაყოფილებულია შემდეგი პირობები:

- ☐ ამონაგების თანხის განსაზღვრა შესაძლებელია საიმედოდ;
- ☐ მოცემული ოპერაციიდან მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის შემოსვლა საწარმოში;
- ☐ შესაძლებელია მომსახურების მიწოდების ხელშეკრულების შესრულების სტადიის საიმედოდ შეფასება საანგარიშო პერიოდის ბოლოს;
- ☐ შესაძლებელია მომსახურებაზე უკვე გაწეული და ხელშეკრულების მთლიანად შესრულებისათვის საჭირო დანახარჯების საიმედოდ შეფასება

**ხარჯების აღიარება**

ხარჯების აღიარება ხდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, თუ წარმოიშობა მომავალი ეკონომიკური სარგებლის შემცირება, რაც დაკავშირებულია აქტივის შემცირებასა ან ვალდებულების ზრდასთან, რაც შეიძლება საიმედოდ განისაზღვროს. გაწეულ მომსახურებასთან დაკავშირებული ხარჯები აღიარებულია პროპორციულად შემოსავალთან ერთად.

**საოპერაციო იჯარა**

კომპანია იჯარას აკლასიფიცირებს საოპერაციო იჯარად თუ იგი არ ითვალისწინებს აქტივის ფლობასთან დაკავშირებული ყველა რისკისა და ეკონომიკური სარგებლის გადაცემას. საიჯარო გადასახდელებსა და შემოსავლებს კომპანია აღიარებს საიჯარო ვადის განმავლობაში წრფივი მეთოდის მიხედვით.

**ხელფასები**

ხელფასები, ბონუსები და არაფულადი სარგებელი აღიარდება დარიცხვის მეთოდით იმ პერიოდში, როდესაც შესაბამისი სერვისი მიიღო კომპანიამ დასაქმებულისგან.

**ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან**

ბასს 24-ის „დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები“ თანახმად, დაკავშირებულ მხარეებს შეიძლება წარმოადგენდეს:

- ა) მხარე პირდაპირ ან ერთი ან რამდენიმე შუალედური რგოლის საშუალებით არაპირდაპირ აკონტროლებს კომპანიას, კონტროლდება კომპანიის მიერ ან იმყოფება ერთობლივი კონტროლის ქვეშ (ეს მოიცავს სათავო და შვილობილ კომპანიებს) კომპანიაში ისეთი ოდენობის წილის მფლობელია რომ შეუძლია მნიშვნელოვანი გავლენის მოპოვება მასზე.
- ბ) მხარე არის კომპანიის ან მისი მფლობელის უმაღლესი მმართველი პირი;
- გ) მხარე არის (ა) ან (ბ) პუნქტით გათვალისწინებული პიროვნებების ოჯახის წევრი;
- დ) მხარე არის საწარმო, რომელსაც აკონტროლებს, ერთობლივად აკონტროლებს ან მასზე მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს (ბ) და (გ) პუნქტში გათვალისწინებულ რომელიმე პირს ან, რომელშიც მნიშვნელოვანი გავლენის უფლებით პირდაპირ ან არაპირდაპირ სარგებლობენ ეს პირები.

როდესაც ხდება დაკავშირებულ მხარესთან ურთიერთობის ანალიზი, გაითვალისწინება არა მხოლოდ ურთიერთობის იურიდიული ფორმა, არამედ მისი არსი.

**3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები**

კომპანია ახდენს გარკვეული სააღრიცხვო შეფასებებისა და გადაწყვეტილებების შემუშავებას მომავალი პერიოდებისათვის. შეფასებები და გადაწყვეტილებები შემუშავებულია გამოცდილებასა და სხვა ფაქტორებზე დაყრდნობით, რომელიც ითვალისწინებს კომპანიის ფუნქციონირებას განსაზღვრული მომავლის პირობებში. მომავალ პერიოდებში მიღებული გამოცდილება შესაძლოა განსხვავებული იყოს ამ შეფასებებისა და დაშვებებისაგან. ქვემოთ მოყვანილია ის შეფასებები და დაშვებები, რომლებიც მომდევნო ფინანსურ წელში აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებში არსებითი ცვლილებების რისკის მატარებელია.



## შპს ორი ნაბიჯი

### ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო  
წლისათვის (ლარში)

#### 5. მარაგები

|                | 2018           |
|----------------|----------------|
| ცემენტი        | 110617         |
| ქვიშა          | 273359         |
| ღორღი          | 141586         |
| პლასტიფიკატორი | 146445         |
| სხვა           | 520091         |
|                | <b>1192098</b> |

2018 და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სხვა მარაგები მოიცავს სასაქონლო ბეტონის წარმოებისთვის აუცილებელ ძირითად მარაგებს.

#### 6. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

|                                                                    | 2018           | 2017           |
|--------------------------------------------------------------------|----------------|----------------|
| ფინანსური აქტივები დაკლასიფიცირებული, როგორც სესხები და მოთხოვნები |                |                |
| სავაჭრო მოთხოვნები                                                 | 4955522        | 3957841        |
| სხვა მოთხოვნები                                                    | 0              | 0              |
|                                                                    | <b>4955522</b> | <b>3957841</b> |
| არაფინანსური აქტივები                                              |                |                |
| გადახდილი ავანსები                                                 | 0              | 0              |
|                                                                    |                |                |
| <b>სულ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები</b>                              | <b>495522</b>  | <b>3957841</b> |

ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება შეესაბამება მათ რეალურ ღირებულებას, დაფარვის მოკლევადიანობის გამო.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების ვადაგადაცილება წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

|                            | 2018           |
|----------------------------|----------------|
| ვადაგადაცილების გარეშე     | <b>2560155</b> |
| 1-90 ვადაგადაცილება        | 745610         |
| 91-180 ვადაგადაცილება      | 218431         |
| 181-360 ვადაგადაცილება     | 475916         |
| 360-ზე მეტი ვადაგადაცილება | 955410         |
|                            | <b>4955522</b> |

#### 7. ფული და ფულის ეკვივალენტები

|               | 2018          | 2017         |
|---------------|---------------|--------------|
| ფული სალაროში | 151159        | 10398        |
| ფული ბანკში   | 110068        | 42467        |
|               | <b>261226</b> | <b>52865</b> |

## შპს ლიდერ ბეტონი

### ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო  
წლისათვის (ლარში)

#### 8. მიღებული სესხები

|                      | დაფარვის<br>თარიღი | საპროცენტო<br>განაკვეთი % | 2018   | 2017    |
|----------------------|--------------------|---------------------------|--------|---------|
| სს საქართველოს ბანკი | 30-ოქტ-20          | 7.2%                      | 952373 | 1443034 |

ყველა სესხი მიღებულია აშშ დოლარებში.

\*საპროცენტო ვალდებულება ყოველი თვის ბოლოს ემატება ძირითად თანხას. სესხის ძირისა და პროცენტის დაფარვა ხდება ერთიანად სესხის დაფარვის თარიღში.

ფინანსური ოპერაციების შედეგად წარმოქმნილი ვალდებულებების რეკონსილაცია წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

|                                     |          |
|-------------------------------------|----------|
| 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით | 1443034  |
| მიღებული სესხების ზრდა              | 0        |
| ძირის გადახდა                       | (490661) |
| პროცენტის გადახდა                   | (94057)  |
| 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით | 953373   |

#### 9. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

|                            | 2018    | 2017    |
|----------------------------|---------|---------|
| ფინანსური ვალდებულებები    |         |         |
| სავაჭრო ვალდებულებები      | 832509  | 816967  |
| სხვა                       | 1235081 | 1443105 |
|                            | 2067590 | 2260072 |
| არაფინანსური ვალდებულებები |         |         |
| მიღებული ავანსები          | 200395  | 0       |

ფინანსური ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება შეესაბამება მათ რეალურ ღირებულებას, დაფარვის მოკლევადიანობის გამო.

## შპს ლიდერ ბეტონი

### ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო  
წლისათვის (ლარში)

#### 10. შემოსავლები

|               | 2018            | 2017            |
|---------------|-----------------|-----------------|
| მზა პროდუქცია | 17875245        | 17053322        |
| მომსახურება   | 227081          | 172431          |
|               | <u>18102326</u> | <u>17225753</u> |

#### 11. რეალიზებული პროდუქტის თვითღირებულება

|               | 2018       |
|---------------|------------|
| მზა პროდუქცია | (11874402) |

#### 12. კომერციული ხარჯები

|                                           | 2018             |
|-------------------------------------------|------------------|
| ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი | (732530)         |
| იჯარები                                   | (0)              |
| კომუნალურები                              | (68028)          |
| ცვეთა და ამორტიზაცია                      | (414427)         |
| საბანკო მომსახურება                       | (94057)          |
| სხვა                                      | (1901708)        |
|                                           | <u>(3210752)</u> |

## შპს ლიდერ ბეტონი

### ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო  
წლისათვის (ლარში)

#### 14. საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები

|                                           | 2018     |
|-------------------------------------------|----------|
| ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი | (732530) |
| გადასახადები, გარდა მოგების გადასახადისა  | (19537)  |
| იჯარები                                   | (0)      |
| საკონსულტაციო და პროფესიული მომსახურება   | (0)      |
| ცვთა და ამორტიზაცია                       | (414427) |

#### 15. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა

საქმიანობის პროცესში კომპანია დგას შემდეგი ფინანსური რისკების წინაშე:

- საკრედიტო რისკები
- ლიკვიდურობის რისკი
- საპროცენტო განაკვეთის რისკი
- სავალუტო რისკი

სხვა ბიზნესების მსგავსად, კომპანია დგება სხვადასხვა რისკის წინაშე ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენების შედეგად. ეს შენიშვნა აღწერს კომპანიის მიზნებს, პოლიტიკასა და პროცესებს, რათა მართოს აღნიშნული რისკები და წარმოადგენს მეთოდებს მათ შესაფასებლად. დამატებითი ციფრობრივი მონაცემები აღნიშნულ რისკებთან დაკავშირებით წარმოდგენილია მოცემული ფინანსური ანგარიშგების სხვადასხვა ნაწილში.

კომპანიის მიერ ფლობილი ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებისგანაც წარმოიშობა ფინანსური რისკები, წარმოდგენილია შემდეგნაირად: სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები, ფული ბანკში, მიღებული სესხები და სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები.

#### ზოგადი მიზნები, პოლიტიკა და პროცესები.

კომპანიის ხელმძღვანელობას გააჩნია საერთო პასუხისმგებლობა კომპანიის რისკების მართვის მიზნებისა და პოლიტიკის განსაზღვრისთვის, ამასთანავე პასუხისმგებლობის შენარჩუნებასთან ერთად, მიზნებისა და პროცესების ეფექტურად დანერგვისთვის მას დელეგირებული აქვს პროცესების შემუშავებისა და ოპერირების უფლება კომპანიის ფინანსური მხარისთვის.

ხელმძღვანელობა ყოველთვიური რეპორტების მიმოხილვის საფუძველზე ადგენს დანერგილი პროცესების ეფექტურობასა და იმ მიზნებისა და პოლიტიკის ეფექტურობას შესაბამისობას რომელსაც დანერგილი პროცესები არეგულირებს.

ხელმძღვანელობის საერთო მიზანია დანერგოს პოლიტიკა, რომელიც მიმართული იქნება რისკების შემცირებისკენ, იმგვარად რომ ზედმეტი ზემოქმედება არ მოახდინოს კომპანიის კონკურენტუნარიანობასა და მოქნილობაზე. დეტალები ამ პოლიტიკასთან დაკავშირებით განმარტებულია ქვემოთ:

#### საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის ფულადი ზარალის მიღების რისკი დებიტორის ან სხვა კონტრაგენტის მიერ კრედიტორული დავალიანების არდაფარვის შემთხვევაში.

ხელმძღვანელობამ შეიმუშავა საკრედიტო პოლიტიკა, რომლის თანახმადაც ხდება ყოველი ახალი კლიენტის კრედიტუნარიანობის ანალიზი, სანამ მოხდება კლიენტისთვის კომპანიის სტანდარტული გადახდის და მიწოდების ვადების და პირობების შეთავაზება.

ხელმძღვანელობა საკრედიტო რისკის მოცულობას ადგენს დებიტორული დავალიანების ყოველთვიური ვადიანობის ანალიზით.

მოთხოვნები, რომლებიც ვადაგადაცილებული ან გაუფასურებულია, განმარტებულია მე-6 შენიშვნაში.

## შპს ლიდერ ბეტონი

### ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო  
წლისათვის (ლარში)

#### 15. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

##### საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულება შემცირდება საბაზრო ფაქტორების ცვლილების შედეგად.

საბაზრო რისკი შეიძლება წარმოიშვას კომპანიის მიერ პროცენტიანი ან უცხოურ ვალუტაში არსებული ფინანსური ინსტრუმენტების ფლობის შედეგად. არსებობს რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულება ან მომავალი ფინანსური ნაკადები იმერყევებს საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების გამო (საპროცენტო რისკი) და უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილების გამო (სავალუტო რისკი).

##### სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულება იმერყევებს უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვალებადობის გამო. კომპანიას წარმოეშება რისკები გაცვლითი კურსის ცვლილებების გამო, რომელთა ეფექტი მოცემულია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებასა და ფულადი ნაკადების ანგარიშგებაში.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ნომინირებულია შემდეგ ვალუტებში:

|                                | ლარი              | აშშ დოლარი       | ევრო          | სულ               |
|--------------------------------|-------------------|------------------|---------------|-------------------|
| <b>ფინანსური აქტივები</b>      |                   |                  |               |                   |
| სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები     | 1,769,785         | 14,002           | -             | 1,783,787         |
| ფული და ფულის<br>ეკვივალენტები | 5,362,318         | 125,146          | 63,116        | 5,550,580         |
|                                | <b>7,132,103</b>  | <b>139,148</b>   | <b>63,116</b> | <b>7,334,367</b>  |
| <b>ფინანსური ვალდებულებები</b> |                   |                  |               |                   |
| მიღებული სესხები               | 2,462,918         | 6,995,774        | -             | 9,458,692         |
| სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები  | 26,634,939        | 115,128          | -             | 26,750,067        |
|                                | <b>29,097,857</b> | <b>7,110,902</b> | <b>-</b>      | <b>36,208,759</b> |

##### სავალუტო რისკის მგრძნობელობა

მოცემული ცხრილი წარმოადგენს კომპანიის მგრძნობელობას დოლარის ლართან მიმართებაში 20%-ით ცვლილების შემთხვევაში. 20% არის მგრძნობიარობის განაკვეთი, რომელიც გამოიყენება ხელმძღვანელობის მიერ სავალუტო რისკის შიდა კონტროლისთვის და წარმოადგენს სავალუტო კურსის სხვაობის შეფასებას. წმინდა მოგებაზე და კაპიტალზე გავლენა დამყარებული აქტივების ღირებულებაზე:

## შპს ლიდერ ბეტონი

### ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო  
წლისათვის (ლარში)

---

#### 15. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

|                              | 2018 |      | 2017 |      |
|------------------------------|------|------|------|------|
| სავალუტო რისკის მგრძნობელობა | +20% | -20% | +20% | -20% |

#### საპროცენტო რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიშობა საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების პოტენციური ცვლილების გამო, რომელმაც შესაძლოა უარყოფითი გავლენა იქონიოს კომპანიის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალურ ღირებულებებზე ან მომავალ ფულად ნაკადებზე. კომპანია არ დგას საპროცენტო რისკის წინაშე რადგან სესხები აღებული აქვს ფიქსირებულ საპროცენტო განაკვეთით.

#### ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკში იგულისხმება საკმარისი ფინანსური რესურსის არსებობა, რათა მოხდეს სესხებისა და სხვა ფინანსური ვალდებულებების დაფარვა შესაბამის ვადაში. ლიკვიდურობის რისკის მართვისთვის კომპანია ახორციელებს სისტემატიურ ზედამხედველობას მოსალოდნელ მომავალ ფულად ნაკადებზე, რომელიც წარმოადგენს აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის პროცესის ნაწილს. ქვემოთ ცხრილში მოცემულია ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების კატეგორიების ლიკვიდურობის ანალიზი იმისდა მიხედვით, თუ როდის არის მოსალოდნელი მათი ამოღება ან დაფარვა.

## შპს ორი ნაბიჯი

### ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო  
წლისათვის (ლარში)

#### 15. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

##### კაპიტალის მართვა

კომპანიის კაპიტალი მოიცავს ჩვეულებრივ საწესდებო კაპიტალს და დაგროვილი გაუნაწილებელი მოგება/ზარალი. ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ მისი როლი, როგორც კორპორატიული ხელმძღვანელების, რომლებიც პასუხისმგებელი არიან კაპიტალის შენარჩუნებაზე და ზრდაზე, ასევე მფლობელებისთვის ადეკვატური შემოსავლის მიღებაზე.

კაპიტალის მართვისას კომპანია მიზნად ისახავს:

- უზრუნველყოს ფუნქციონირებადი საწარმოს შენარჩუნების უნარი, ისე რომ არ შეწყვიტოს აქციონერებისათვის სარგებლის მოტანა; და
- გამოიმუშაოს აქციონერებისათვის სარგებელი რისკის დონის თანაბარზომიერად მომსახურების შეფასებით.

კომპანია განსაზღვრავს კაპიტალის სიდიდეს რისკის პროპორციულად. კომპანია მართავს კაპიტალის სტრუქტურას ეკონომიკური მდგომარეობის ცვლილებებისა და ძირითადი აქტივებისათვის მახასიათებელი რისკების გათვალისწინებით.

#### 16. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

კომპანიასა და დაკავშირებულ მხარეებს შორის არსებული ოპერაციები და ნაშთები წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

|                         | 2018     |                            | 2018     |                            |
|-------------------------|----------|----------------------------|----------|----------------------------|
|                         | მფლობელი | უმადლესი<br>ხელმძღვანელობა | მფლობელი | უმადლესი<br>ხელმძღვანელობა |
| მიღებული სესხები        | -        | -                          | 0        | -                          |
| საპროცენტო ხარჯი        | (0)      | -                          | (0)      | -                          |
| საერთო და               |          |                            |          |                            |
| ადმინისტრაციული ხარჯები | -        | (0)                        | -        | (0)                        |

#### 17. ბალანსის შემდგომი მოვლენები

არამაკორექტირებელი მოვლენები საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ:

2018 წლის იანვრიდან აპრილამდე კომპანიამ იმპორტით შეიძინა ერთი ახლა ძირითადი ბეტონმრევი ქარხანა.

## ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობები ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, ასევე, შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია შეაფასოს კომპანიის შესაძლებლობა განაგრძოს ფუნქციონირება საწარმოს უწყვეტი ფუნქციონირების პრინციპით, სადაც აუცილებელია გახსნას ინფორმაცია საქმიანობის უწყვეტობასთან დაკავშირებულ საკითხებზე და გამოიყენოს მსგავსი პრინციპი მანამ, სანამ ხელმძღვანელობას არ გაუჩნდება სურვილი მოახდინოს კომპანიის ლიკვიდაცია ან შეწყვიტოს მუშაობა, ან არ ექნება რაიმე სხვა რეალური ალტერნატივა, გარდა ზემოთ განსაზღვრული მოქმედებისა.

მართვის უფლებით აღჭურვილი პირები პასუხისმგებელნი არიან ზედამხედველობა გაუწიონ კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადების პროცესს.

შპს ლიდერ ბეტონი  
ს/ნ 248384449  
ქ.ბათუმი ოპიზრების ქ.N89

დირექტორი: ანზორ მიქელაძე -----

მთ.ბუღალტერი: ომარ დარჩიძე -----